

Vogelpokken bij vogels

Met enige regelmaat ontvangt DWHC foto's van vogels met woekeringen op poten, kop of snavel. Soms, zoals regelmatig bij o.a. koolmezen wordt gezien, zitten de woekeringen ook op andere delen van het lichaam. Eén van de oorzaken van dergelijke afwijkingen is vogelpokken.

Vogelsoorten

In de afgelopen jaren heeft DWHC vogelpokken bij verschillende vogelsoorten aangetroffen: zwarte kraai, kauw, ekster, houtduif, Turkse tortel, kleine mantelmeeuw, merel, zanglijster, spreeuw, huismus, heggenmus, en koolmees. De laatste maanden heeft DWHC meerdere meldingen ontvangen van levende koolmezen met woekeringen op kop en buik, met de vraag wat de koolmees mankeert. Helaas kan aan de hand van een foto niet met zekerheid een pokkenvirus-infectie worden vastgesteld daarvoor is pathologisch onderzoek nodig.

Vogelpokkenvirus

Er zijn veel verschillende vogelpokkenvirussen die redelijk soortspecifiek zijn. Dit houdt in dat het vogelpokkenvirus dat bij de ene vogelsoort voorkomt meestal een andere is dan bij een andere vogelsoort.

Vogelpokken kunnen op de poten, snavel, kop of elders op de huid voorkomen (droge vorm of huidvorm genoemd), maar het kan ook inwendig (o.a. slijmvliezen, luchtpijp, longen) afwijkingen veroorzaken (natte vorm).

Bij de huidvorm kunnen de vogelpokkengezwollen een wratachtig en/of een onregelmatige woekering hebben of meer 'bol' vormig zijn. Deze laatste vorm wordt vaak bij koolmezen gezien.

Gevolgen

Als de vogelpokken rond de ogen en de snavel groot zijn, kan het de voedselopname beperken. De vogel gaat dan dood door voedselgebrek. Daarnaast kunnen andere ziekteverwekkers, zoals bacteriën en schimmels het lichaam via de woekeringen binnendringen. Een dergelijke secundaire besmetting kan vervolgens tot sterfte leiden. Ook kan de vogel dusdanig verzwakken of slechter zien, dat het een gemakkelijke prooi wordt voor roofdieren.

Besmetting

Het virus kan via bijtende/stekende geleedpotigen, zoals muggen, of via een beschadigde huid, het lichaam binnenkomen. Vogels met pokken worden het gehele jaar door waargenomen. In periodes waarin er veel bijtende en stekende insecten zijn, kan een vogelpokkenuitbraak ontstaan.

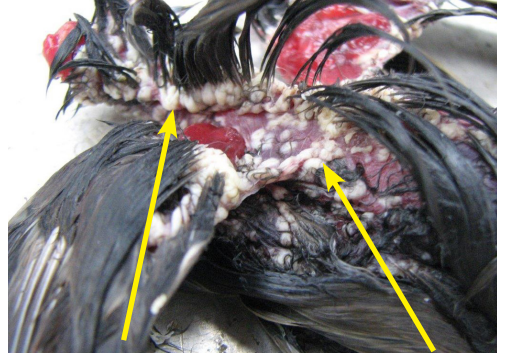
Overige diersoorten

Vogelpokkenvirussen komen alleen bij vogels voor. Mensen, honden en katten worden niet ziek door contact met vogels die met dit virus besmet zijn.

Voorbeelden van vogelpokken

Vogelpokken op de poot van een kauw

Vogelpokken (witte puntjes) op de huid van een huismus

Vogelpokken op de poot en rond de cloaca bij een koolmees

Vogelpokken op het oog van een koolmees

Vogelpokken op de poot van een kleine mantelmeeuw

Vogelpokken bij het oog en op de snavel van een kleine mantelmeeuw

DWHC - Het nationaal wildziekten centrum

Het DWHC is het nationaal wildziekten centrum dat ziekten onder in het wild levende dieren in Nederland signaleert en onderzoekt. De opgedane kennis wordt verspreid en er wordt advies gegeven over eventuele risico's voor mens en dier. Meldingen van dode dieren zijn belangrijk, omdat alleen op die manier inzicht verkregen kan worden over ziekte/sterfte onder wilde dieren in Nederland. Omdat het onmogelijk is om alle gemelde dieren op te halen voor onderzoek, moet een selectie worden gemaakt. Ga voor meer informatie naar <https://www.dwhc.nl/vragen/>.

De vondst van een dood in het wild levend dier kan gemeld worden via het meldformulier op de website: <https://dwhc.nl/meldingsformulier/>.

Universiteit Utrecht

Tekst

DWHC 26 Maart 2020

Foto's

Ria Aarts (blz 1), DWHC en multimedia faculteit Diergeneeskunde (blz 3), Margriet Montizaan (blz 4)

Disclaimer

De inhoud van dit document is informatief. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend of aanspraak op worden gemaakt.